

OKÉNKO DO APATYKY

APATYKA SERVIS, S.R.O. K PÉROVNĚ 945/7, 102 00 PRAHA 10, TEL.: +420 296 808 300, WWW.APATYKASERVIS.CZ, OBCHOD@APATYKASERVIS.CZ

JAK TEN ČAS LETÍ

„Poznáš, že lidé sami si působí všechny své strasti.“

Pythagoras ze Sámu (okolo 570 př. n. l. – po 510 př. n. l.) filozof, matematik...

V tomto měsíci uplynulo právě osm let od chvíle, kdy v českých

zemích začalo platit nařízení Evropské unie o ochraně osobních údajů známé jako GDPR – General Data Protection Regulation.

Toto nařízení představuje od roku 2018 základní právní rámec ochrany osobních údajů v Evropské unii. Nařízení bylo přijato v roce 2016, vstoupilo v platnost dne 24. května

2016 a je přímo použitelné ve všech členských státech EU od 25. května 2018. GDPR je nadále plně účinné a představuje jeden z nejvýznamnějších právních předpisů digitální éry.

Hlavním cílem GDPR bylo sjednotit pravidla ochrany osobních údajů v celé Evropské unii, posílit práva občanů a vytvořit jasný rámec pro organizace, které osobní údaje zpracovávají. Před jeho přijetím existovaly v jednotlivých státech rozdílné národní předpisy, což komplikovalo fungování organizací působících na evropském trhu.

Z pohledu občanů lze GDPR hodnotit převážně pozitivně. Nařízení významně posílilo práva jednotlivců, zejména právo na informace o zpracování osobních údajů, právo na přístup k údajům, jejich opravu, výmaz nebo přenositelnost. Organizace jsou dnes nuceny transparentněji informovat o tom, jaké údaje shromažďují, proč je zpracovávají a jak dlouho je uchovávají. Faktem ovšem zůstává, že stížností na porušování ochrany osobních údajů řešil Úřad na ochranu osobních údajů (ÚOOÚ) méně, než se očekávalo. Hlavní příčinou je obecně nízké povědomí občanů o svých právech, a především zvýšená zodpovědnost správců dat.

A to hlavní přínos – zvýšení důrazu na bezpečnost dat. GDPR zavedlo princip odpovědnosti správce údajů, povinnost oznamovat závažné úniky dat a požadavek na zavádění technických a organizačních opatření k ochraně osobních údajů. Význam GDPR přesahuje hranice Evropské unie. Nařízení se vztahuje také na organizace mimo EU, pokud nabízejí služby občanům EU nebo sledují jejich chování. GDPR se tak stalo de facto globálním standardem ochrany soukromí.

Přestože jsou cíle GDPR obecně přijímány pozitivně, jeho praktická aplikace vyvolává řadu diskusí. Nejčastější kritika směřuje na administrativní náročnost, zejména pro malé a střední podniky. Mnoho organizací muselo investovat značné prostředky do právních analýz, úprav informačních systémů, školení zaměstnanců a dokumentace procesů. Výzkumy ukazují, že právě menší organizace často vnímaly implementaci GDPR jako komplikovanou a finančně náročnou.

Tohle se týká i většiny lékáren, které musely zavést řadu opatření, vést záznamy o činnostech zpracování,

přijmout vnitřní směrnice i zpracovat souhlas se zpracováním osobních dat. Společnost Apatyka servis připravila pro své klienty sadu příslušných dokumentů a průběžně je aktualizuje. Ale ochranu osobních dat nelze *outsourcovat*, pověřit tím třetí osobu, externího dodavatele. Zodpovědnost před zákonem má vždy provozovatel. Koneckonců ani Apatyka nemůže nést zodpovědnost, pokud zapomenete na táře listinný recept.

Z hlediska Evropy jsou další výhrady k rozdílnému přístupu dozorových orgánů v jednotlivých zemích a pomalejšího prosazování pravidel vůči některým velkým technologickým společnostem. Kritici rovněž upozorňují, že přestože GDPR zvýšilo transparentnost, ne vždy vedlo k zásadnímu omezení sledování uživatelů na internetu. Některé studie ukazují, že rozsah online *trackingu*, sledování či monitorování aktivit zákazníků, zůstává i po zavedení GDPR významný.

Po osmi letech účinnosti lze konstatovat, že GDPR se stalo standardní součástí fungování veřejného i soukromého sektoru. Evropská komise pravidelně vyhodnocuje jeho fungování a současně připravuje dílčí úpravy zaměřené zejména na zjednodušení některých administrativních povinností a zefektivnění přeshraničního vymáhání pravidel. Základní principy GDPR však zůstávají zachovány a nelze očekávat jejich zásadní oslabení. Vzhledem k rostoucímu významu informačních technologií v našem životě ani nemůžeme očekávat, že zrovna tato pravidla změkčí.

Také český Úřad pro ochranu osobních údajů uvádí, že se GDPR stalo běžnou součástí právního prostředí a významným nástrojem ochrany soukromí v době rostoucí digitalizace společnosti.

GDPR lze hodnotit jako platný, funkční a stále relevantní právní předpis, který zásadně ovlivnil způsob nakládání s osobními údaji v Evropě i mimo ni. Přinesl vyšší ochranu soukromí občanů, větší transparentnost organizací a jednotná pravidla pro digitální ekonomiku. Na druhé straně zvýšil administrativní nároky a vyvolal diskusi o přiměřenosti některých povinností, zejména pro menší organizace.

Celkově však převažuje mezi laickou i odbornou veřejností názor, že GDPR představuje nezbytný právní rámec pro ochranu osobních údajů v moderní digitální společnosti a jeho význam bude s dalším rozvojem umělé inteligence, cloudových služeb a datové ekonomiky dále narůstat.

Robot

Robot neznamená robotovat!

Už od dob Karla Čapka a jeho R.U.R. si lidé představují robota jako člověka s hlavou a končetinami. Takový byl robot Emil v dětském seriálu Československé televize s Aťkou Janouškovou z počátku 60. let minulého století nebo robot Miki známého autora Zdeňka Milera z téže doby. A takové bylo i číslo 5 v proslulém americkém filmu režiséra Johna Badhama z roku 1986.

Co je to vlastně robot? Podle Wikipedie je robot stroj pracující s určitou mírou samostatnosti, vykonávající určené úkoly, a to předepsaným způsobem a při různých mírách potřeby interakce s okolním světem a se zadavatelem. A proto na rozdíl od umělců navrhuje technici robota tak, aby jeho vzhled odpovídal funkci, pro kterou je zkonstruován. Robotický vysavač skutečně nemusí mít ručičky a automatický zakladač do regálů by vypadal divně, kdyby měl hlavu a na ní místo nosu svítící žárovku jako mívá robot Emil. 😊

I když pro různé potřeby vybavujeme roboty lidskými smysly jako je zrak, sluch nebo hmat, jejich smyslové orgány, u robotů se jim říká snímače, čidla nebo senzory, se zdaleka nemusí podobat těm lidským. Pokud dá designer pohybovému čidlu podobu oka, pak jen z estetických důvodů, na funkci to nemá vliv. 😊

Úlohou robotů už od dob golema je obecně přebírat od lidí a vykonávat za ně časově náročné a opakující se činnosti. Ne vždy se musí jednat o fyzicky namáhavou práci. Ale i obyčejné lepení nálepek či zakládání krabiček do regálů je pro člověka ubíjející činnost, kterou automat hravě zvládne.

Příkladem je lékárenský robot, který je schopen zajistit činnosti spojené s naskladněním, evidencí a výdejem léčiv. Je to rutinní činnost, která nevyžaduje specifické znalosti, přitom se musí udělat a stojí to čas jednotlivce. V době, kdy každá krabička je opatřena jedinečným kódem, který se někde v systému eviduje je programově lehce řešitelné evidovat a sledovat i uložení krabičky někde ve skladě. A pak stačí mechanická ruka nebo pohyblivé pásy, podle toho, kolik místa je ve skladě, a krabička automaticky putuje na výdejní místo. A samozřejmě to funguje i naopak – vysypeme celou dodávku do jednoho koše, automat si bere krabičku po krabičce, chytrými očima si přečte jedinečný kód, uloží krabičku na volné místo v regále a samozřejmě si to místo zapamatuje. A samozřejmostí pak je, že celou dodávku odkontroluje automaticky s elektronickým dodacím listem.

Zakládání zboží, ale i hledání konkrétní krabičky, je myšlenkově nenáročná činnost ale stojí nás čas, hodně času. Čas, který by personál lékárny, placený za svoji odbornost, mohl raději věnovat pacientům a odborné práci namísto uklízení či hledání

„Jenom to, čemu samo věříme, věří ostatní nám.“

Karl Ferdinand Gutzkow (1811 – 1878) německý spisovatel, dramatik

krabiček ve skladu. Pořízení robota nepochybně představuje významnou investici, přínosy pro lékárnu, personál i pacienty jsou ale natolik výrazné, že se stává stále běžnější součástí moderního lékárenství.

Je to obdobné jako s každou technologickou novinkou. První, kteří si ji implementují, tomu musí věnovat více času a často i více prostředků, protože nejsou zkušenosti a řešení se často vymýšlejí za pochodu. Ale pokud najdou správné řešení, tak získávají neocenitelný náskok před ostatními, kteří už jenom opisují. Vzpomeňte si na začátek e-shopů, internetových lékáren. První provozovatelé si je nechávali programovat na míru za velké peníze. Standardizovaná řešení, krabicová, přišla později, ale to už trh ovládali ti první a bylo už sakramentsky těžké se mezi nimi úspěšně prosadit.

Jak to vlastně funguje?

Lékařský robot je skladový systém, který ukládá léčiva do speciálních regálů a pomocí mechanického ramene nebo dopravního systému vyhledává požadované balení. Po načtení receptu nebo zadání požadavku lékárníkem robot během několika sekund vyhledá konkrétní lék a dopraví jej na výdejní místo. Současně vede přesnou evidenci skladových zásob, šarží a dob použitelnosti. Robot je propojen s lékárenským informačním systémem Mediox, což umožňuje automatickou aktualizaci skladových zásob a minimalizaci administrativní zátěže.

Jednou z nejviditelnějších výhod je výrazné zkrácení doby čekání. Zatímco pracovník lékárny musí lék fyzicky vyhledat mezi stovkami položek, robot jej najde během několika sekund. Díky tomu může lékárník věnovat více času odbornému poradenství a komunikaci s pacientem.

Při ruční manipulaci může dojít k záměně podobně vypadajících balení nebo k vydání nesprávného přípravku. Robot pracuje na základě čárových kódů a přesné databáze, čímž riziko lidské chyby výrazně snižuje.

Automatizovaný sklad dokáže využít dostupný prostor výrazně efektivněji než klasické regály. Léky jsou ukládány hustěji a ve větší výšce, což může uvolnit desítky metrů čtverečních provozní plochy.

Lékařský robot nenahrazuje odbornou práci farmaceutů, ale přebírá rutinní a časově náročné činnosti. Zaměstnanci se tak mohou soustředit na konzultace, kontrolu lékových interakcí a individuální péči o pacienty. A to by mělo být to hlavní.

VIDĚT A BÝT VIDĚN

Společnost Apatyka servis je dlouholetým partnerem kongresů Pharma Profit. V letošním roce, kdy se těchto kongresů účastníme už po patnácté, jsme se stali Zlatým partnerem 22. kongresu Pharma Profit konaného letos v dubnu v Čestlicích.

V polovině června se chystáme na už XVI. Jarní konferenci nemocniční farmacie v EA Business Hotelu Jihlava. I to je akce, které se účastníme tradičně, a to i aktivními příspěvky.

Lékařenské kongresy pro nás představuje mimořádně důležitou příležitost k prezentaci nových technologií, navazování obchodních kontaktů a získávání zpětné vazby

JARNÍ KONFERENCE

od uživatelů. Na jednom místě se zde setkávají majitelé lékáren, farmaceuti, odborné organizace i zástupci státní správy, což umožňuje efektivně představit nové produkty a služby širokému odbornému publiku.

Podobná setkání jsou pro nás také zdrojem cenných informací o aktuálních potřebách trhu, legislativních změnách a budoucích trendech v digitalizaci zdravotnictví. Přímý kontakt s lékárníky pomáhá lépe porozumět jejich každodenním problémům a přizpůsobovat software reálným požadavkům praxe.

Těšíme se na viděnou!

UMĚLÁ INTELIGENCE U SOUDU

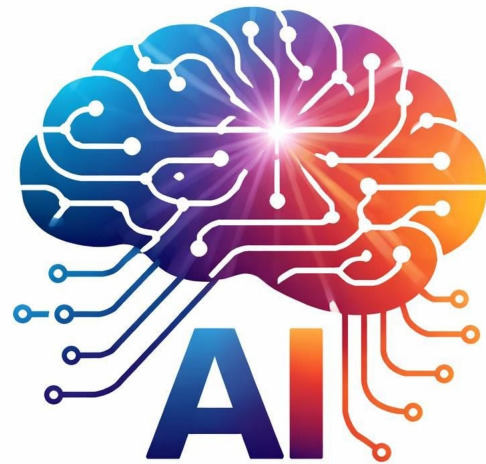
V minulém *Okénku do Apatyky* jsme diskutovali o tom, zda umělou inteligenci lze trestně stíhat třeba za plagiátorství. Ale umělá inteligence slouží i na druhé straně pomyslné fronty boje spravedlnosti.

Umělá inteligence se v posledních letech stala běžnou součástí každodenního života. Pomáhá například psát texty, třídit e-maily, nebo třeba doporučuje filmy či zboží na internetu. Není proto překvapením, že se dříve či později dostala též do oblasti, která je tradičně považována za konzervativní a změnám spíše odolnou – do justice. Otázka už dnes tedy nezní, zda se umělá inteligence v soudnictví objeví, ale jakým způsobem a za jakých podmínek?

České soudy se nacházejí ve fázi opatrného testování. Nejde o nahrazení soudců algoritmy ani o automatizované rozsudky. Umělá inteligence se zatím prosazuje především jako nástroj, který má pomoci zvládnout narůstající administrativní zátěž, zrychlit řízení a zvýšit přehlednost práce se spisy. V úvahu připadá testování umělé inteligence při analýze spisů, prepisech jednání či kontrole podání a vytváření automatizovaných navazujících úkonů. Současně však už dnes vyvolává první spory a otázky, které se dostávají až k soudům a ukazují, že technologie přináší nejen příležitosti, ale i nová rizika.

Digitalizace soudnictví sama o sobě žádnou revoluci nepředstavuje. Datové schránky nebo online databáze judikatury už dnes bereme jako běžnou součást fungování soudů. Zavedení umělé inteligence je ale kvalitativně odlišným krokem. Nejde jen o přesun dokumentů z papíru do počítače. AI dokáže s texty aktivně pracovat: analyzovat je, porovnávat, shrnovat a hledat mezi nimi souvislosti, které by člověk odhaloval dlouhé hodiny, někdy i celé dny.

Přitom právě práce s obrovským množstvím textů je pro soudy každodenní realitou. Mnohé úkony se neustále opakují – kontrola formálních náležitostí podání, výpočty soudních poplatků, vyhledávání relevantní judikatury nebo příprava standardizovaných výzev a usnesení. Tyto rutinní činnosti přitom zabírají soudcům a jejich týmům značnou část pracovní doby. Pokud by je alespoň zčásti převzala technologie, mohl by se uvolnit prostor pro to, co je na soudní práci nejdůležitější: pečlivé posouzení konkrétního případu a samotné rozhodování.

Nejdříve je potřeba rozptýlit jednu z nejčastějších obav. Umělá inteligence nemá v českých soudech nahrazovat soudce. Nejde o automatické rozsudky ani o stroje, které by „vypočítávaly spravedlnost“. Ve všech dosavadních úvahách a projektech je AI chápána výhradně jako podpůrný nástroj, nikoli jako nositel rozhodovací pravomoci. Klíčovou roli i odpovědnost nadále nese člověk – soudce, jehož úsudek, zkušenost a schopnost vnímat lidský rozměr případu zůstávají nenahraditelné.

Umělá inteligence ale může pomáhat například s automatickým tříděním podání a jejich základní obsahovou analýzou. To znamená rozlišení, zda jde o žalobu, vyjádření k žalobě, opravný prostředek a podobně. Další oblastí, kde může AI účinně pomáhat je kontrola formálních náležitostí žalob a návrhů, včetně ověření, zda jsou přiloženy povinné přílohy nebo zda je návrh srozumitelný a úplný. Stejně tak může AI vypočítávat soudních poplatky a připravovat návrhy výzev k jejich úhradě.

To jsou úkony, které soudci provádějí prakticky dnes a denně. Nejsou samy o sobě rozhodováním o právech a povinnostech, ale bez nich se žádný soudní proces neobejde. Právě zde má umělá inteligence největší potenciál ušetřit čas i energii. Ostatně to je stejné ve všech lidských činnostech – umělá inteligence se prvně uplatní tam, kde lze očekávat úsporu.

NEJLEPŠÍ PRACOVNÍK MĚSÍCE

Nejlepším systémovým poradcem měsíce dubna 2026 se stal

Matyáš Krištof.

Gratulujeme!

ÚSPĚCH NENÍ ŠTĚSTÍ

To jen podle Dorothy Thomsonové, americké spisovatelky, novinářky a bojovnice za ženská práva, vysvětlujeme úspěchy druhých, že měli zkrátka štěstí. Nikdo z nás přece nepřizná, že druzí dosáhli sukcesu svojí pílí a že jsou schopnější než my. Ale životní úspěch nezávisí na podmínkách, které máme, ale na rozhodnutích, která uděláme.

Jedním ze základních rozhodnutí pro náš budoucí úspěch je třeba ten, s kým se spojíme. Pokud se na prvním stupni základní školy spojíte s výlupky, jejichž prioritou je vytáčet učitele svojí nechotou a nesouhlasem s čímkoliv, s čím dospělí přijdou, tak asi stěží budete ve studiu úspěšní. Jistě, být kamarádem úspěšných, neznamena automaticky, že budu úspěšný i já. Ale snažit se splynout s kolektivem ztracenců zcela určitě znamená k nim patřit.

Tuhle zkušenost ze základní školy bychom si měli přenést i do dalšího života. Jako zaměstnanec nikdo z nás vědomě nenastoupí do krachující společnosti. Hledáme zaměstnavatele s budoucností.

Jako podnikatel, osoba samostatně výdělečně činná, taky budu hledat partnery, kteří jsou úspěšní. Koupíte si auto, počítač či cokoli jiného od firmy v bankrotu? Ne, pro svůj vlastní úspěch hledáte dodavatele, ale i odběratele, kteří sami jsou úspěšní.

POMŮCKY: BOA, DINÁR, IMID, NĚT	VÝCHODO- SLOVENSKÁ ŘEKA	2. DÍL TAJENKY	ŽENSKÉ JMÉNO	AUSTRAL- SKÝ VAČNATEC	AMERICKÝ HEREC (M. A. S. H.)	ZKRATKA TELEFONU	@	CITO- SLOVCE ÚDIVU	ODŘÍKAVÝ ČLOVĚK	ROZESTUP SAZENIC	RUSKÝ ZAPOR	OBCHODNÍ ŠKOLA (ZKRATKA)	MENŠÍ SVAZKY OBILÍ	DOMÁCKY KRISTÝNA	CYKLIČKÝ AMID
OPRACO- VAT SEKEROU							ZÁŘIVOSTI								
NELIBOST							4. DÍL TAJENKY ZNAČKA POČÍTAČU								
RUKOJETI								KOCOUR (NÁŘEČ.) ZPĚVNÁ SLABIKA				OSOBNÍ ZÁJMEMO			
ZNAČKA KOUPELO- VÉ PĚNY						DRANCO- VANÍ HODNOTA					MNOŽSTVÍ USAZENÉ HMOTY Ž. JMÉNO				
ODPOVĚD- NOST ZA CHYBU					NADÍVAT BLÁNA					VŘÍSKOT BÁCHORKA				MĚLKÉ PROHLUB- NÉ S VODOU	BAVIČ HOSTÍ
PŘIBLIŽNĚ				JM. HERCE GIBSONA BÝV. JUG. PLATIDLO				1. DÍL TAJENKY SVISLÁ							
@	STĚBLO (NÁŘEČ.)	EDÍK BYLINA PROSKUR- NÍK							SLOVENSKÉ UKAZOVACÍ ZÁJMEMO ZN. ZINKU					INICIÁLY NEDOŠIN- SKÉ TĚLO	
INICIÁLY HERCE SVĚRAKA			IZABELA OSTRAV- SKÝ PODNIK				ODEZVA (KNIŽNĚ) MAJITEL					VZ. JODIDU THALIA HROZNÝŠ KRÁLOVSKÝ			
PLAVO- VLASÁ						ZCELA ZNAČKA NANO- VOLTU					HLAS MEDVĚDA ZNAČKA LAWRENCIA				
5. DÍL TAJENKY									3. DÍL TAJENKY						
LÉČEBNÁ									LOVEC KOŽEŠINO- VÉ ZVĚŘE						

Tajenku křížovky zašlete do **20. června 2026** na Okenko@apatykaservis.cz a uveďte své jméno a adresu lékárny nebo její Id u společnosti Phoenix LV. **Prvních dvacet autorů** správných odpovědí získá od společnosti Apatyka servis dárek.

Tajenka křížovky z minulého *Okenka do Apatyky* byla „APATYKA SERVIS POSKYTUJE KOMPLEXNÍ SLUŽBY“.

Všem úspěšným řešitelům gratulujeme!

DŮVĚŘUJ, ALE PROVĚŘUJ

Kontrola lékových interakcí v lékárně je klíčovou součástí poskytování lepší péče pacientům. Tento proces pomáhá k identifikaci potenciálních problémů, které mohou vzniknout, když pacient používá více léků najednou.

Naprostá většina současných lékárenských systémů umí zhodnotit vzájemné působení přípravků pořízených při jedné transakci pacienta. A to jak léků na předpis, tak volně prodejných přípravků a stejně tak doplňků stravy.

Software analyzuje lékové interakce, a to nejen mezi různými léky, ale rovněž mezi léky a jídlem nebo mezi léky a stavy, jako je těhotenství nebo stáří. Jakékoliv potenciální lékové interakce jsou poté vyhodnoceny podle jejich závažnosti. Některé interakce mohou být mírné a nevyžadují významné změny v užívání předepsaných přípravků. Jiné mohou být mnohem vážnější a vyžadují řešení, například záměna přípravků po dohodě s doktorem nebo minimálně upozornění pacienta.

Neopomenutelná úloha při sledování interakcí je i vzdělávání pacientů. Kdo jiný než lékárník by měl uživatele upozornit na nevhodnost kombinace některých přípravků? Zvláště když si přinese předpisy od několika ošetřujících lékařů. Bohužel žijeme v době, kdy nás nejrůznější kanály zahlcují řadou informací. Některé jsou užitečné, ale pravdivost mnohých je mírně řečeno pochybná. A pacient ovlivněn reklamou či doporučením sousedky často společně užívá přípravky, nad jejichž kombinací zůstává rozum stát.

Kontrola lékových interakcí je tedy důležitým nástrojem, který pomáhá lékárníkům chránit bezpečnost pacientů při maximalizování účinnosti jejich léčby, a současně je vzdělává.

Společnost Apatyka servis nabízí řešení lékových interakcí ve spolupráci se společností Drug Agency s využitím její znalostní databáze. Znalostní databáze pomáhá lékárníkům i pacientům orientovat se v problematice kombinace léků. Databáze je budována nepřetržitě od roku 2001 a v současné době se v ní nachází na půl milionu záznamů.

Lékárenský systém zkontroluje v databázi celý zadaný seznam léčivých přípravků a vyhodnotí všechny vzájemné kombinace. Jedná se o rychlé a jednoduché řešení signalizující možnou interakci bez narušení plynulosti expedice.

Používaná databáze byla do lékáren původně dodávána na disketách, později stahována z internetu. Jak jsme psali před časem v našem *Okénku do Apatyky*, změnila společnost Drug Agency způsob distribuce. V současnosti už není databáze stažena na pevný disk počítače v lékárně, ale je permanentně umístěna na webu, kde s ní lékárenský systém komunikuje. Z hlediska uživatele rozdíl v umístění databáze nepoznáte. Jen pro její správné fungování musí být systém v lékárně připojen k internetu online. Což je dneska ale běžná podmínka i z hlediska dalších agend, jako je například protipadělková směrnice 😞. Výhodou je, že databáze je neustále aktualizovaná a jakékoliv změny se do ní promítají okamžitě. 😊.

Databáze lékových interakcí

nově pouze ONLINE!!!

Informujte se u svého
systémového poradce.